

“เพลี้ยกระโดดมาแล้ว”

จากการติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชในนาข้าว เริ่มพบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี สาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล คือการใช้สารเคมีที่ไม่ถูกต้องและไม่คำนึงถึงความปลอดภัย จึงขอแจ้งเตือนเกษตรกรชาวนาในเขตพื้นที่ภาคตะวันตก ให้สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ

วงจรชีวิต

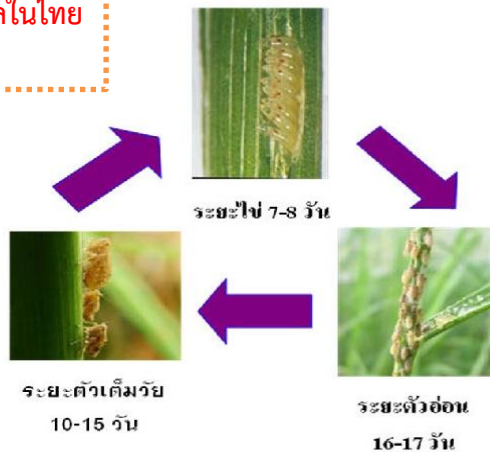
วงจรชีวิตเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในไทย

ที่มา: กรมการข้าว

ชนิดปีกสั้น

ชนิดปีกยาว

ลักษณะการเข้าทำลาย

- ❖ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยทำลายต้นข้าวโดยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากเซลล์ท่อลำเลียงอาหารบริเวณโคนต้นข้าว ระดับเหนือผิวน้ำ
- ❖ ทำให้ต้นข้าวมีอาการใบเหลืองแห้ง ลักษณะคล้ายถูกน้ำร้อนลวก แห้งตายเป็นหย่อมๆ เรียก **“อาการไหม้”** (Hopper burn)
- ❖ นอกจากนี้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสโรคใบหงิกมาสู่ต้นข้าวอีกด้วยตัวหนอนจะแทะผิวใบข้าวส่วนที่เป็นสีเขียว ทำให้เห็นเป็นแถบยาวสีขาวขานานเส้นกลางใบ พืชสังเคราะห์แสงลดลง

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุพรรณบุรี ได้แนะนำการป้องกันกำจัดดังนี้

1. ใช้ข้าวพันธุ์ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่นพันธุ์สุพรรณบุรี 1 ,สุพรรณบุรี 2 ,สุพรรณบุรี 3 ,สุพรรณบุรี 90, สุพรรณบุรี 60, ปทุมธานี 1, พิษณุโลก 2, ชัยนาท 1, ชัยนาท 2, กข 29 และ กข 31 แต่ไม่ควรปลูกพันธุ์เดียวติดต่อกัน 4 ฤดูกาล
2. ในแหล่งที่มีการระบาด และสามารถควบคุมระดับน้ำได้ หลังปักดำหรือหว่าน 2-3 สัปดาห์จนถึงระยะตั้งท้อง ควบคุมระดับน้ำ ในแปลงนาให้พอดินเปียก จะช่วยลดการระบาดได้
3. ใช้สารสกัดสะเดา ฉีดพ่นเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในระยะตัวอ่อนยังไม่มีปีก ในช่วงเย็นเพื่อยับยั้งการลอกคราบ
4. ใช้เชื้อราบิวเวอเรีย แนะนำให้ฉีดพ่นเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลระยะตัวเต็มวัย ในช่วงเย็น
5. หากจำเป็นต้องการใช้สารเคมีแนะนำดังนี้ **กรณีข้าวหลังหว่านจนถึง 40 วัน** ถ้าพบตัวอ่อนมากกว่า 5 ตัวต่อต้น ให้ใช้สารบูโพรเฟซิน หรือ บูโพรเฟซิน + ไอโซไพโรคาร์บ หรืออีโทเฟนพรอกซ์ **ส่วนข้าวแตกกออายุ 40-60วัน** กรณีที่พบตัวอ่อนสีน้ำตาลและตัวเต็มวัยปักสั้นมากกว่า 1 ตัวต่อต้น ให้ใช้สารอีโทเฟนพรอกซ์ หรือไดโนทีฟูเรน หรือ ไพมีโทริซิน **ระยะข้าวตั้งท้องถึงระยะออกรวง** กรณีพบตัวอ่อนสีน้ำตาล และตัวเต็มวัยปักสั้นมากกว่า 1 ตัวต่อต้น ใช้สารไพมีโทริซิน หรือไดโนทีฟูเรน หรือ คาร์โบซัลเฟน ตามอัตราที่ระบุไว้ในฉลาก (ที่มา: กรมการข้าว)

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตาย จากเชื้อราบิวเวอเรีย